Петрик жив із своїми батьками на околиці великого міста.

Петриків батько працював ковалем на машинобудівному заводі, а жили вони всі — Петрик, тато, мама і сестричка Леся — в чотириповерховому кам'яному домі.

Петрику вже йшов восьмий рік, і він ходив у перший клас, а сестричці Лесі минуло тільки п'ять років.

Перед будинком, де жили Петрик і Леся, ріс великий каштан. Щовесни каштан розцвітав ніжно-рожевими квітами, і тоді він був схожий на ялинку, яку Петрик і Леся бачили на Новий рік.

Коли навесні розцвітав каштан, Петриків батько говорив:

— Бачили? Вже загорівся наш каштан рожевими свічками. От краса!

Якраз навпроти їхнього будинку стояла стара хатиночка. У тій хатиночці жила старенька бабуся. Нікого з рідних у бабусі не було, а жила вона з того, що одержувала від держави пенсію.

Була в старенької бабусі кізочка Лялька та чорний песик Якваско.

Кізочку стара бабуся, як тільки з'являлася весняна травичка, виводила пасти, а Якваско лежав серед двору, стеріг хату...

Коли бабуся виходила з своєї хатинки козу пасти, дітки завжди привітно віталися з нею:

— Доброго ранку, бабусю!

— Здрастуйте, мої голуб'ятка! — відповідала бабуся.

Біля бабусиної хатки був невеличкий город, де росли картопля, цибуля, морква, петрушка, з десяток соняшників, а серед городини цвіли голубі кручені паничі та червоногарячі айстри. І ще росли там дві яблуні — одна антонівка, а друга путівка... Яблуні ті щовесни рясно цвіли ніжним білим цвітом, та яблук на них родило дуже мало, бо листя об'їдала гусінь, а як і достигне якийсь там десяток,— всі вони були червиві...

Чому?

Та тому, що шкідники — плодожерка та золотогузка — звивали собі на яблунях кубельця з яєчками. Навесні з цих яєчок виплоджувалась ненажерлива гусінь, що поїдала яблука. А старенька бабуся не мала сил пооббирати кубельця.

Якось Петрик приніс у хату кілька дощечок та почав ці дощечки стругати.

— І що ото ти майструєш? — запитав татко.

— Я, татку, хочу зробити шпаківню! Повісимо шпаківню на каштані, прилетять навесні птахи, оселяться у нас і виведуть діточок... А як шпак, тату, співає, якби ти знав!

Татко посміхнувся.

— Я, Петрику, знаю, як співають шпаки! Вони не лише хороше співають. Шпаки садки наші, наші ліси й поля від шкідників бережуть, від гусені, від сарани, совки... Хочеш, я допоможу тобі шпаківню змайструвати?

Шпаківню було зроблено й повішено на каштані. А на тому каштані, у стовбурі, височенько над землею було невеличке дупло.

Виявила це Леся.

Якось вона дивилася у вікно і побачила, що із каштана вискочила якась невеличка пташка.

— Петрику! Петрику! — закричала Леся.— Дивись, пташка з каштана вистрибнула!

Прибіг Петрик.

— Де?

— Он, бачиш, якась дірочка в каштані! Он там, під нижньою гілкою! Звідти й вистрибнула пташка.

Петрик почав спостерігати.

Справді, через деякий час на гілочку сіла пташка, підстрибнула й пурхнула в дірочку.

— Синичка! — вигукнув Петрик.— Це вона собі кубельце мостить. Треба стерегти, щоб часом собака її не налякала! Тепер у нас на каштані будуть і шпаки й синички! От здорово!

І таки справді, у дуплі на каштані звили собі гніздечко пара синичок.

Настала весна. Прилетіли шпаки і оселилися у Петриковій шпаківні.

Зацвіли садки...

Дуже рясно цвіли яблуні біля бабусиної хатинки... Якось бабуся вивела свою кізочку пастися, побачила Петрика й каже:

— Ти не знаєш, хлопчику, де взялися пташки — шпаки і синички,— вони геть-чисто всі кубельця гусені на моїх яблуньках поклювали?

— То наші шпаки і наші синички, вони на нашім каштані живуть.

Восени на бабусиних яблунях рясно-рясно вродило яблук — і антонівки, і путівки.

— А йди-но сюди, славний хлопчику! — покликала якось Петрика бабуся.

— Що, бабусю, скажете?

Бабуся винесла Петрикові цілу тарілку прекрасних великих яблук, і серед них — жодного червивого:

— Це тобі й твоїй сестричці за те, що пташок принадили... Вони мої яблуні від шкідників урятували!

— Дякую, бабусю! — поклонився Петрик.

А як розповів про це Петрик учительці в школі, вона йому сказала:

— Це ти дуже добре зробив, що принадив пташок... Ти знаєш, що одна синичка за добу з'їдає стільки комах, скільки сама важить! А своїх діток вона годує на добу більше як 330 разів, шпак — більше як 220 разів. Вчені встановили, що шпак за 17 годин прилітав до гнізда з кормом для дітей 198 разів, а велика синиця — 332 рази за 18 з половиною годин!

От скільки шкідників нищать ці чудесні пташки!